

Demokrasi bilincimizle övünelim

HASAN BÜLENT KAHRAMAN

Üç 'oluşum'u üst üste çakıştırınca ilginç bir Türkiye demokrasisi resmi çıkıyor ortaya.

Olayların ilki, Sadi Somuncuoğlu'na karşı töre gereğinin yerine getirilişi. Bu olay, MHP'yi gündeme indirdi. Merkez sağa

yerleşmeye çalışan bu partinin üstünde daha uzun bir süre dikkat nazarıyla durmak gerektiğini anlattı. Şiddetin ve feodal değerlerin gündelik siyaset içindeki yerini sorgulamamıza yol açtı. Ama bir cumhurbaşkanı seçme 'histeria'sına kapılan Türkiye, olayın demokrasi, parti içi demokrasi, 'yeni siyaset yapma biçimleri' gibi boyutları üstünde hiç durmadı. Bunu, Somuncuoğlu, azledildikten sonra da yapmadı. Bu azlin gerekçesinin ne olduğunu kimse kimseye bu ülkede sormadı. Oysa, bu, şu sıralarda dünyada en çok tartışılan konu. Çünkü, çok somut bir örneği var: Londra Belediye Başkanlığı seçimini kazanan 'kızıl' Ken Livingstone, bu başarısını, partisinin iradesini hiçe sayıp, İşçi Partisi'nden istifa edip,

bağımsızlaşmasına borçluymuştu. Bu, partisel siyaset tartışmasını Batı'da yeniden ateşledi. Anlaşıldı ki, klasik, 19. yüzyıl parti modeli artık 21. yüzyılın ihtiyaçlarına cevap vermiyor. Tabii, bu, geniş anlamda bir demokrasi tartışması demek. Fakat, Türkiye'de herkes sıradan, boş, açılımı olmayan bir MHP-şiddet tartışması yapmayı tercih etti. Geçelim; daha doğrusu geçmeyelim.

İkincisi, FP'de olup bitenler. Kimse, sesini çıkarıp, bu partinin içinde yaşanan genel başkanlık krizinin de aslında, yukarıda değindiğim demokrasi -parti içi demokrasi-partisel siyaset ile ilgili olduğunu yazıp çizmiyor. Herkes daha büyük bir siyaset ve yorum arayışı içinde. Oysa, bir genel başkan adayı ortaya çıkınca, bu parti neredeyse dağılmanın eşiğine geliyor. Daha da beteri, MHP söz konusu olunca çok tartışılan 'töre' anlayışı bu partide de aynı katılıkla uygulanıyor, aday caydırılmaya çalışılıyor, bunun için siyaset dışı, feodal anlayış ve ilişkiler devreye sokuluyor, gene ses yok! Üstelik, bu parti, partilerin kapatılmasına karşı 'demokrasi mücadelesi' verdi. Oysa şimdi anlaşıyor ki, parti büyütnüyle feodal, merkeziyetçi bir anlayışla örgütlenmiştir. O kadar ki, parti dışından 'işarete bulunan' isim, partinin kendisinden daha önemli olabili-

yor. Bunu da geçelim; daha doğrusu bir kenara yazalım!

Üçüncüsü, yeni cumhurbaşkanımızın seçilmesi karşısında değerli basınımızın takındığı tavır. Sivillik özlemi ve arayışı içinde yanıp kavrulmuş basınımız Meclisimizi, ilk kez, 'rütbesiz ve partisiz', 'sivil', birisini seçtiği için kutladı. O arada basınımızın her konuda bizi aydınlatıp, yol gösteren çok değerli uzman başyazarlarından da siyaset bilimi öğrendik. Sezer'i selamlayışlarından anladık ki, mesela bir toplumda hukuk bürokrasisi sivil fakat siyaset sivil olmayan kesimdir. Bu yetmedi! Bir genel başkanını cumhurbaşkanı yapmış, ötekini yapmak için türlü yollara başvurmuş ANAP'ın şüphesiz engin birikimli yöneticisi de bu seçimi, 'kurumların önem kazanması' şeklinde, çok veciz bir ifadeyle tanımladılar. Meğer, Yılmaz'ı Çankaya'ya gönderebilseymişler vahim bir hata yapacaklarmış. Bu hesapça, bugün, devlet seçkinleri arasından birisini Çankaya'ya oturtan Türkiye'nin, 10 yıl önce de, 7 yıl önce de, bütün tartışmalara karşın, oraya bir politikacıyı göndermeye cesaret eden Türkiye'den daha ileri olduğunu fark edip kıvanç duyduk.

Artık Türkiye'deki demokrasi bilinciyle övünmeyelim mi?